

Herijking van de nomenclatuur – Pathologische anatomie: Fase 2 – Eindrapport

Versie 2024, aangepast in juni 2026

Möbius Business Redesign NV

Kortrijksesteenweg 152 BE – 9830 Sint-Martens-Latem – T +32 9 280 74 20
Rue Archimède 61 BE – 1000 Bruxelles – T +32 2 710 19 39
BTW/TVA/VAT: BE 0472 582 515 | RPR Gent

| info@mobius.eu

Inhoud

1.	Introductie	5
	Context.....	5
	Samenvatting fase 1	5
	Doelstellingen fase 2	9
2.	Fase 2	9
	Methodologie.....	9
	Reikwijdte van de oefening voor pathologische anatomie	9
	Experten	10
	Selectie van de laboratoria	10
3.	Fase 2.1.....	12
	Methodologie.....	12
	Groep van vrijwillige experts.....	12
	Parameters relatieve waarde-eenheid	12
	Validatie	13
	Resultaten van de vragenlijst.....	15
	Prestaties met minder dan 80% validatie:	16
4.	Fase 2.2	17
	De verschillende benaderingen	17
	Boekhoudkundige benadering: methodologie	18
	Directe kosten versus indirecte kosten	18
	Andere prestaties van de laboratoria Pathologische anatomie	18
	Buitengewone kosten.....	19
	Kostencategorieën	19
	Opbouw van de template voor gegevensverzameling	19
	Berekening van de kosten.....	21
	Validatie van de gegevens	21
	Gecorrigeerde aanpak: methodologie	22
	Machinekosten in 2023	22
	Opstellen van een template voor de gecorrigeerde aanpak van machinekosten.....	23
	Gecorrigeerde aanpak van personeelskosten	23
	Validatie van de gecorrigeerde aanpak.....	24
	Resultaten Fase 2.2	25

Integrale aanpak.....	25
Boekhoudkundige benadering.....	25
Gecorrigeerde aanpak	27
Vergelijking van de gecorrigeerde aanpak met de boekhoudkundige benadering.....	29
5. Discussie.....	29
Bespreking van de resultaten	29
Prestatie 589875 – 589886, Paraffineblok voor KRAS testing bij mCRC	29
Prestatie 588033-588044 : Vriescoupe	29
De waarde van de gecorrigeerde aanpak	30
Sterktes en zwaktes van de analyse.....	30
Sterktes van de kostenanalyse.....	30
Zwaktes van de kostenanalyse	31
6. Wijzigingen op verzoek van de stuurgroep	33
Verwijderen van de prestaties met « abnormale » kosten.....	33
Methodologie	33
Resultaten	34
Berekening van de machinekosten volgens de gecorrigeerde aanpak	34
Methodologie	34
Berekening van de totale werkingskosten en vergelijking met de gefactureerde bedragen.....	34
Berekening van de totale werkingskosten	34
Berekening van de ontvangen vergoedingen	35
7. Colofon.....	35

1. Introductie

Context

Het RIZIV wenst een structurele hervorming van de nomenclatuur voor geneeskundige verstrekkingen door te voeren. De doelstellingen hierbij zijn onder meer:

- De interne logica, de leesbaarheid en de transparantie van de nomenclatuur verbeteren.
- De nomenclatuur updaten en aanpassen aan de evoluties in de medische activiteit en de nieuwe modellen van zorgverlening (bv. telegeneeskunde, multidisciplinaire zorg, enz.).
- Incentives invoeren die samenwerking en kwaliteit bevorderen.
- Onredelijke inkomensverschillen corrigeren tussen huisartsen en specialisten en tussen artsen-specialisten onderling.
- Op een transparante en gestandaardiseerde manier, binnen het honorarium van alle artsen, een onderscheid maken tussen: i) het medisch honorarium bestemd om alle kosten te dekken die direct of indirect verbonden zijn aan de uitvoering van de medische verstrekkingen en die niet gedekt worden door andere bronnen; ii) het honorarium bestemd om de verstrekking van de arts te dekken. Dit impliceert dat er simultaan gewerkt moet worden aan de hervorming van ziekenhuisfinanciering.

Het project is opgedeeld in drie fasen (zie website van het RIZIV [Structurele hervorming van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen van de artsen | RIZIV \(fgov.be\)](https://www.riziv.fgov.be/structurele-hervorming-van-de-nomenclatuur-van-de-geneeskundige-verstrekkingen-van-de-artsen)):

Fase 1: Herstructureren en aanpassen van de omschrijving van de verstrekkingen

In de eerste fase van het project was het de bedoeling om voor elk specialisme de nomenclatuur te herwerken. Voor pathologische anatomie werd deze fase afgerond in juli 2022. Een voorstel voor de herwerkte nomenclatuur werd overgedragen aan het RIZIV.

Fase 2: Waardering aangepaste nomenclatuur

Deze tweede fase is opgedeeld in twee onderdelen. In fase 2.1 werd de onderlinge verhouding tussen de verschillende verstrekkingen op basis van objectieve criteria (professioneel gedeelte van de honoraria) vastgesteld. De bedoeling van deze fase was het uitwerken van een waardeschaal van het beroepsgedeelte volgens verschillende indicatoren, zijnde tijdsduur, complexiteit en risico. In fase 2.2 worden de werkingskosten noodzakelijk voor de uitvoering van de medische verstrekkingen geanalyseerd en bepaald per verstrekking.

Fase 3: Tarifiering aangepaste nomenclatuur

In de derde fase, die nog volgt, wordt op basis van de analyses uitgevoerd in fase 2 de tarifiering aangepast.

Samenvatting fase 1

Fase 1A omvatte een grondige analyse van de nomenclatuur en de wijze waarop deze wordt gefinancierd. Op basis van deze analyse kon worden vastgesteld dat de nomenclatuur voor

pathologische anatomie moest worden aangepast aan de technische en technologische ontwikkelingen en aan de behoeften van de moderne geneeskunde.

In fase 1B werden een aantal wijzigingen voorgesteld, waaronder de toevoeging van nieuwe prestaties om de granulariteit van de prestaties te verbeteren (toevoeging van mini-macroscopie, supercytologie), een structureel gedefinieerd tarief voor second readings en aanvragen voor aanvullende adviezen, en een verbeterde granulariteit voor autopsies (met name een onderscheid tussen autopsies van foetussen, doodgeboren baby's, pasgeborenen en pediatrie). Om de aanpasbaarheid van de nomenclatuur aan toekomstige ontwikkelingen te verbeteren, is een flexibel beheer voorgesteld van wat onder een bepaald niveau of zwaartecategorie valt. De gedetailleerde inhoud van deze verschillende niveaus kan jaarlijks worden herzien.

De nieuwe voorgestelde nomenclatuur wordt in de onderstaande tabel weergegeven:

Nomenclature	Nieuwe omschrijving NSS V1 NL
587075 - 587086	Immuunhistochemisch onderzoek voor het aantonen van antigenen in de diagnostische investigatiefase van een tumor van het centrale zenuwstelsel, een weke delen tumor, een mesotheliale tumor of bij de investigatie van niet-oncologische pathologie van nier of lever, per antiserum.
587090 - 587101	Immuunhistochemisch onderzoek voor het aantonen van antigenen in de diagnostische investigatiefase van een lymfoïde tumor, per antiserum.
587112 - 587123	Pathologisch onderzoek middels histologische technieken en morfologisch onderzoek ongeacht het aantal preparaten (chirurgisch specimen - niveau 4).
588011 - 588022	Pathologisch onderzoek middels histologische technieken en morfologisch onderzoek ongeacht het aantal preparaten van afnames die niet overeenkomen met de verstrekkingen 588232-588243, 588254-588265, *NEW- Mini macro*, 588276-588280, 588291-588302 of 587112-587123 (biopsie - niveau 2).
588033 - 588044	Peroperatoir pathologisch-anatomisch extempore onderzoek, ongeacht het aantal afnames, volgens de vriesmethode of depmethode en ongeacht het aantal verrichte controle-onderzoeken na inclusie en coupe.
AT_anapath7	Peroperatoir pathologisch onderzoek van een met micrografische heelkundige techniek (Mohs) verwijderd letsel van de huid of mucosa, met volledige evaluatie van zowel de laterale als de diepe marges op verschillende niveaus (ten minste 4) volgens de vriesmethode, met cartografische documentatie.
588070 - 588081	Immunohistologische onderzoeken (maximum 4 per afname) voor het aantonen van antigenen in de coupes, na incubatie met antisera, per gebruikt antiserum.
588114 - 588125	Pathologisch-anatomisch onderzoek met een elektronenmicroscop, ongeacht de aangewende techniek of technieken, ongeacht het aantal afnames.
588232 - 588243	Pathologisch onderzoek middels histologische technieken en morfologisch onderzoek ongeacht het aantal preparaten (biopsie - niveau 1).
588254 - 588265	Pathologisch onderzoek middels histologische technieken en morfologisch onderzoek ongeacht het aantal preparaten van biopten van diepe organen (biopsie - niveau 3).

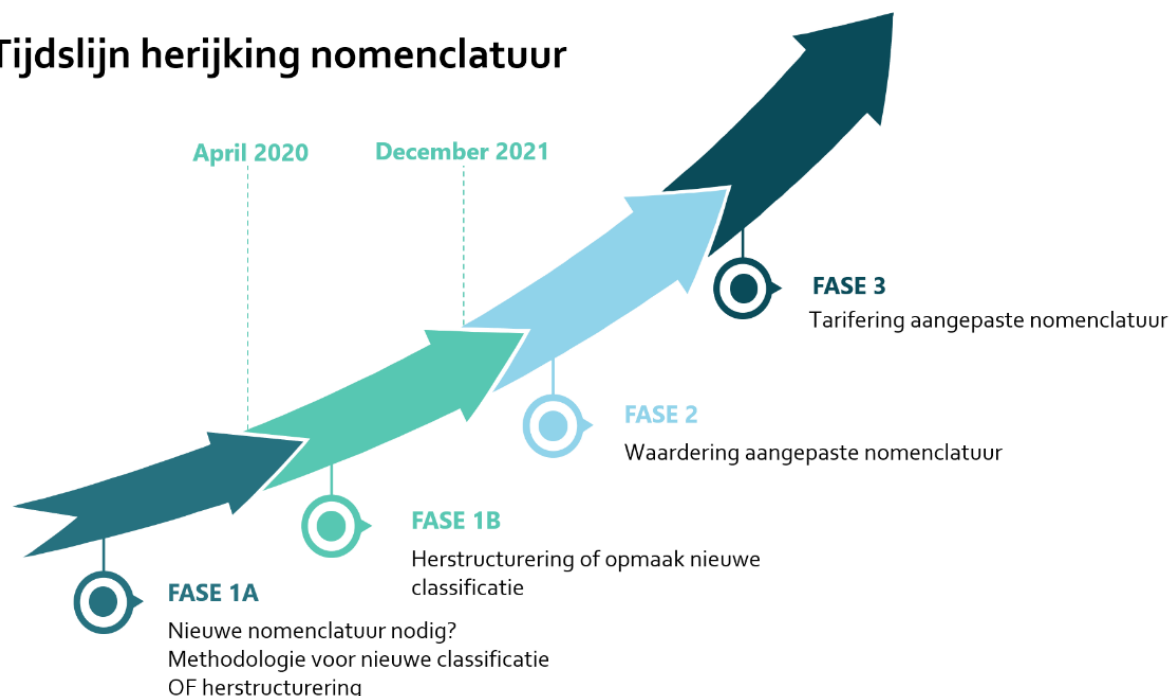
588276 - 588280	Pathologisch onderzoek middels histologische technieken en morfologisch onderzoek ongeacht het aantal preparaten (chirurgisch specimen - niveau 2).
588291 - 588302	Pathologisch onderzoek middels histologische technieken en morfologisch onderzoek ongeacht het aantal preparaten (chirurgisch specimen - niveau 3).
588394 - 588405	Pathologisch onderzoek middels cytologische technieken naar neoplastische cellen ongeacht het aantal preparaten, per afname op urine of sputum.
588416 - 588420	Pathologisch onderzoek middels cytologische technieken naar neoplastische cellen op afnames niet gespecificeerd in de verstrekkingen 589853- 589864, 588394-588405 en *NEW1- Super cytologie*, ongeacht het aantal preparaten, per afname.
588873 - 588884	Bijkomend cytologisch onderzoek naar neoplastische cellen, in tweede lezing naar aanleiding van de verstrekking 589853-589864, op dezelfde cervicovaginale afnames, ongeacht het aantal preparaten en ongeacht het aantal afnames.
588895 - 588906	Cytologisch onderzoek naar neoplastische cellen op cervicovaginale afnames, gebruik makend van de techniek van de dunne laag cytologie in het raam van diagnostische of therapeutische opvolging, ongeacht het aantal preparaten en ongeacht het aantal afnames.
588932 - 588943	Het opsporen van hoogrisico-HPV op cervicovaginale afnames, door middel van een moleculair-diagnostische methode naar aanleiding van de verstrekking 589853-589864 of 588873-588884, op dezelfde cervicovaginale afname(s).
588954 - 588965	Het opsporen van hoogrisico-HPV op cervicovaginale afnames, door middel van een moleculair-diagnostische methode in het raam van diagnostische of therapeutische opvolging, naar aanleiding van de verstrekking 588895-588906, op dezelfde cervicovaginale afname(s).
589853 - 589864	Preventief cytologisch onderzoek naar neoplastische cellen op cervicovaginale afnames gebruik makend van de techniek van de dunne laag cytologie, ongeacht het aantal preparaten en ongeacht het aantal afnames.
588910 - 588921	Bijkomend honorarium voor de verstrekkingen 588011-588022, 588114-588125, 588232-588243, 588254-588265, 588276-588280, 588291-588302, 587112-587123, 588394-588405, 588416-588420, *NEW2- Mini macro*, *NEW1- Super cytologie*, *NEW7- Obductie foetus*, *NEW8- Obductie doodgeborene* en *NEW11- Obductie synopsis* die worden aangerekend door een geaccrediteerde arts-specialist in de pathologische anatomie. Dat bijkomend honorarium wordt maximum een keer per voorschrift of per dag, indien de uitvoering van het voorschrift over meerdere dagen gespreid wordt, toegekend.
588976 - 588980	Immuunhistochemisch onderzoek naar biomerkers met een farmaco-predictief en/of therapie-prognostisch belang die vermeld worden als terugbetalingsvoorwaarde van een terugbetaalde farmaceutische specialiteit in België.
589875 - 589886	Tegemoetkoming in de administratieve en logistieke kosten in kader van een georganiseerde tweede lezing of in het kader van externalisering van moleculair of immuunhistochemisch onderzoek op verzoek van de behandelend arts of naar aanleiding van een beslissing genomen in het multidisciplinair oncologisch consult.
590074 - 590085	Kwantitatieve bothistomorfometrie

AT_anapath_1	Pathologisch onderzoek middels cytologische en histologische technieken naar neoplastische cellen op afnames na procedure begeleid door beeldvorming geleide endoscopische punctie, gebruik makend van de techniek van dunne laag cytologie, met vervaardiging van een celblok, ongeacht het aantal preparaten, per afname.
AT_anapath2	Pathologisch onderzoek middels histologische technieken en morfologisch onderzoek ongeacht het aantal preparaten (chirurgisch specimen - niveau 1).
NEW_anapath_1	Honorarium voor de revisie en het verslag in tweede lezing van een casus op dezelfde coupes ongeacht hun aantal of aard.
NEW_anapath_2	Pseudocode te gebruiken door de zorgverlener in de pathologische anatomie die een andere zorgverlener in de pathologische anatomie in consult roept voor het verslag, lezen en interpreteren van alle coupes, ongeacht hun aantal of aard, die aanleiding hebben gegeven tot vergoedbare verstrekkingen. Deze pseudocode reduceert het tarief van de hoofdprestatie met 25%.
NEW_anapath_3	Honorarium voor de zorgverlener in de pathologische anatomie die in consult geroepen wordt voor het verslag, lezen en het interpreteren van coupes, ongeacht hun aantal of aard, op voorschrift van een andere zorgverlener in de pathologische anatomie die de pseudocode *NEW4- CONSULT OUT* ten laste neemt en werkzaam is in een andere zorginstelling.
AT_anapath3	Macroscopisch en microscopisch onderzoek en verslag van een foetus tussen de 14 en 24 weken zwangerschapsduur.
AT_anapath4	Postmortem macroscopisch onderzoek en verslag bij een doodgeborene na 24 weken zwangerschapsduur.
AT_anapath4	Postmortem macroscopisch onderzoek en verslag bij een neonatus tot 18 maanden postpartum (wiegendoodobductie) met onderzoek van abdomen- en thoraxorganen met minstens 10 prelevementen voor zover mogelijk.
AT_anapath5	Postmortem macroscopisch onderzoek en verslag bij een kind tot 18 jaar (pediatrische autopsie) met onderzoek van abdomen- en thoraxorganen met minstens 15 prelevementen voor zover mogelijk.
AT_anapath6	Postmortem macroscopisch onderzoek en verslag bij een volwassene met onderzoek van abdomen- en thoraxorganen met minstens 15 prelevementen voor zover mogelijk.
AT_anapath7	Verslag van het microscopisch onderzoek van de prelevementen genomen tijdens een postmortem onderzoek met synopsis van kliniek, macro- en microscopisch onderzoek.
AT_anapath8	Postmortem macroscopisch onderzoek en verslag van de hersenen bij een neonatus, kind of volwassene. Een hersenobductie moet expliciet vermeld staan in de klinische vraagstelling, inclusief de gekende biologische risico's. Op basis van deze inlichtingen kan men beslissen de obductie niet uit te voeren.

Doelstellingen fase 2

Vanaf februari 2022 lanceerden we fase 2 van de "Herziening van de nomenclatuur" in overeenstemming met het Nationaal akkoord artsen-ziekenfondsen 2022-2023.

Tijdslijn herijking nomenclatuur

De einddoelstellingen van fase 2 zijn :

- Een methodologie ontwikkelen om de werkingskosten van prestaties in pilootlaboratoria in kaart te brengen.
- Een overzicht van de werkingskosten per nomenclatuurcode.
- Een voorstel voor de relatieve waarde-eenheid (op basis van de parameters tijdsduur, complexiteit en risico) voor het professionele gedeelte van de honoraria per nomenclatuurcode.

2. Fase 2

Methodologie

In dit hoofdstuk presenteren we de methodologie die werd toegepast voor beide delen van fase 2 van de herziening van de nomenclatuur.

Reikwijdte van de oefening voor pathologische anatomie

Het doel van deze oefening is het verschaffen van de gegevens die nodig zijn voor de herziening van de nomenclatuur voor pathologische anatomie.

Daarom bestudeerden we de prestaties die worden vermeld in artikel 11 (autopsies) en 32.

Experten

Voor het uitwerken van de methodologie, de selectie van de laboratoria en het uitvoeren van fase 2.1 en 2.2 werd samengewerkt met 3 experts pathologische anatomie:

- Dr. Romaric Croes, AZ Sint Blasius
- Dr. Birgit Weynand, UZ Leuven
- Pieter Deraeck, UZ Leuven

Selectie van de laboratoria

Kandidaat centra

Op 13 juli 2022 werd een oproep gedaan aan alle ziekenhuizen en extramurale laboratoria voor pathologische anatomie om met Möbius samen te werken aan fase 2 van de structurele hervorming van de nomenclatuur van de medisch-technische diensten. Geïnteresseerde laboratoria konden hun aanvraag indienen tot 9 september 2022. Onderstaande 22 laboratoria reageerden positief:

Brussel		Wallonië		Vlaanderen	
Naam	Grootte	Naam	Grootte	Naam	Grootte
Cliniques universitaires Saint-Luc	Universitair	CHC MontLégia (groupe Santé CHC)	Groot	AZ Delta	Groot
Hôpital Universitaire de Bruxelles (H.U.B.)	Universitair	CHU UCL Namur	Groot	AZ Sint-Jan Brugge-Oostende AV	Groot
Synlab Belgium (Wall/Bruss)	Extramuros	Hôpital Sankt Nikolaus	Klein	Jessa Ziekenhuis	Groot
3 kandidaten		CurePath	Extramuros	VZW AZ Sint-Lucas & Volkskliniek	Groot
		IPG	Extramuros	Ziekenhuis Oost-Limburg	Groot
		Synlab Belgium (Wall/Bruss)	Extramuros	ZNA	Groot
		6 kandidaten		AZ Sint-Blasius	Middel
				Heilig Hart Lier	Middel
				Imeldaziekenhuis	Middel
				RZ Tienen	Middel
				UZ Gent	Universitair
				UZ Leuven	Universitair
				UZA	Universitair
				Dermpat	Extramuros
				14 kandidaten	

Selectiecriteria

Aan de hand van verschillende criteria werden de centra geselecteerd om deel te nemen. Het doel van de selectie was om een steekproef van 10 laboratoria te hebben die representatief is voor alle laboratoria pathologische anatomie in België.

We hebben de volgende factoren overwogen:

- De geografische spreiding per gewest van alle centra in België
- Het type organisatie van het laboratorium: universitair ziekenhuis, algemeen ziekenhuis en extramuraal
- De grootte van het laboratorium, bepaald door het volume van de activiteit
- Accreditatie van laboratoria volgens de ISO 15189-norm

Geselecteerde centra

Er werden 10 laboratoria geselecteerd.

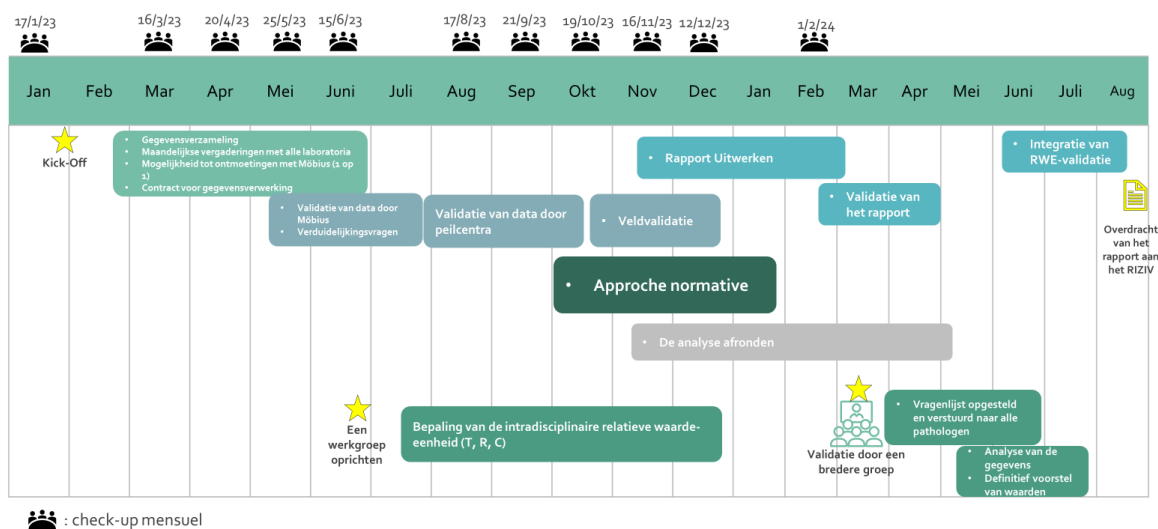
Brussel		Vlaanderen	
Naam	Grootte	Naam	Grootte
Hôpital Universitaire de Bruxelles (H.U.B.)	Universitair	AZ Delta	Groot
Wallonië		Jessa Ziekenhuis	Groot
Naam	Grootte	ZNA	Groot
CHC MontLégia (groupe Santé CHC)	Groot	AZ Sint-Blasius	Middel
Hôpital Sankt Nikolaus	Klein	RZ Tienen	Middel
IPG	Extramuros	UZ Leuven	Universitair

De andere laboratoria werden in reserve gehouden. Voor elk van de geselecteerde laboratoria was een gelijkwaardig reservelaboratorium beschikbaar om ervoor te zorgen dat de oefening op een voldoende representatieve steekproef kon worden uitgevoerd.

Vanaf januari 2023 brachten we regelmatig de laboratoria samen die deelnamen aan de oefening. De onderstaande figuur geeft de tijdslijn, alsook de verschillende stappen weer:

Pathologische anatomie

Tijdslijn

3. Fase 2.1

Methodologie

Het doel van fase 2.1 van de herziening van de nomenclatuur pathologische anatomie, is het bepalen van de relatieve intra-disciplinaire waarde-eenheid voor het professionele gedeelte (medische activiteiten) van elke verstrekking voorgesteld in het resultaat van fase 1b.

Deze relatieve waarde-eenheid wordt via een complexe formule bepaald door drie parameters die worden gebruikt om elk nomenclatuurnummer te evalueren. Deze drie parameters zijn tijdsduur, complexiteit en risico. Deze parameters worden vervolgens gebruikt in onderstaande statistische formule om de relatieve intra-disciplinaire waarde-eenheid van elk nomenclatuurnummer te berekenen.

$$GS_i = D_i^\beta \times GS_{min} \times \left(1 + \Delta_{rel} \times \left(\frac{C_i - 1}{4}\right)^\alpha\right)^w \times \left(1 + \Delta_{rel} \times \left(\frac{R_i - 1}{4}\right)^\alpha\right)^{1-w}$$

Groep van vrijwillige experts

Binnen de groep van peilcentra werd een groep van pathologen samengesteld om specifiek aan deze parameters van de relatieve waarde-eenheid te werken. De vrijwilligers die aan deze oefening deelnamen en de werkgroep vormden, waren:

- Dr. Ruth Achten – Jessa ZH
- Dr. Francesca Dedeurwaerdere – AZ Delta
- Dr. Myriam Rimmelink – H.U.B.
- Dr. Jean Radermacher – CHC MontLégia
- Dr. Muriel Burlet - Hopital Sankt Nikolaus

Parameters relatieve waarde-eenheid

Definitie van de parameters

De drie parameters waaruit de relatieve waarde-eenheid ontstaat, zijn tijdsduur, complexiteit en risico:

- **Tijdsduur:** Dit is de tijd die de arts nodig heeft om de handeling te voltooien. Het omvat met name het hanteren van apparatuur (indien betrokken bij de feitelijke uitvoering), werk omtrent lezen en interpreteren van het onderzoek en alle andere werkzaamheden die tijd van de arts hebben gekost om het onderzoek te voltooien. De tijd wordt bepaald in minuten.
- **Complexiteit:** Het is een schatting van de opleiding en ervaring die nodig worden geacht om de medische procedure uit te voeren (moet men bijvoorbeeld een lange praktijkervaring hebben, een gespecialiseerde opleiding hebben gevolgd voordat men de procedure/het onderzoek kan uitvoeren en correct interpreteren). De complexiteit wordt bepaald als een natuurlijk getal tussen 1 en 5 (1-5).

- **Risico:** De uitvoering van de procedure/het onderzoek of de interpretatie van de resultaten van een onderzoek kunnen aanzienlijke risico's voor de patiënt inhouden. Deze risico's veroorzaken stress voor de beoefenaar. Het risico wordt eveneens bepaald als een natuurlijk getal tussen 1 en 5 (1-5).

Tijdsduur

Voor de duur gebruikten de experts de tijdstandaarden die in 2015 in Nederland werden gedefinieerd voor de hele nomenclatuur. Deze normen zijn vastgesteld door de medische tijdsbesteding voor elke prestatie in verschillende laboratoria te meten en te bestuderen. Deze tijdsnormen (duur) zijn al herzien en gecorrigeerd na hun implementatie.

Deze normen zijn gebaseerd op de medische werklust voor elke prestatie. Samen met de werkgroep werd een link gelegd tussen de Nederlandse nomenclatuur en de Belgische nomenclatuur:

Studie in Nederland				Hervorming van de RIZIV-nomenclatuur		
Code	Zwaartecategorie	Zorgactiviteit omschrijving	Normtijd in minuten*	Nomenclatuur-nummer art.32	Zorgactiviteit omschrijving	Tijd (min)
Zwaartecategorieën						
50516	Cat. 1	Eenvoudig biopt, eenvoudige cytologie (excl. Bepalingen op de aanwezigheid van micro-organismen (zie 050513 of 050514).	7,7	588232-588243 588394-588405	mini-biopsie mini-cytologie	7,7
50517	Cat. 2	Biopt, matig complexe cytologie.	15	588011-588022 588416-588420	gewone biopsie gewone cytologie	15
50518	Cat. 3	Naaldbiopt, complexe cytologische punctie.	20	588254-588265	superbiopsie	20
				NEW1	supercytologie	30
50519	Cat. 4	Eenvoudige grote resectie, matig complex biopt, bijzonder cytologisch preparaat.	38	588276-588280	kleine macro	38
50520	Cat. 5	Complex biopt, matig complexe resectie.	54	588291-588302	grote macro	54
50521	Cat. 6	Complexe resectie.	86	587112-587123	super macro	86

Er is een goede overlap tussen de 6 zwaartecategorieën uit de Nederlandse nomenclatuur én de niveau's van de nomenclatuur weerhouden in het voorstel van fase 1b. Het is daarbij belangrijk om te vermelden dat in Nederland eveneens rekening werd gehouden met de tijd om diagnostische immunohistochemische keuringen te evalueren, maar niet met de tijd voor macroscopie bij operatiestukken

Risico

Voor het risico werd een consensus bereikt tussen alle anatoom-pathologen in de werkgroep. Voor elke prestatie in de nomenclatuur van 2019 en de nieuwe nomenclatuur is een waarde tussen 1 en 5 toegekend. Er werd vooral op gelet dat de waarden consistent zijn voor de verschillende prestaties van de pathologische anatomie.

Complexiteit

Voor complexiteit werd een consensus bereikt tussen alle anatoom-pathologen in de werkgroep. Voor elke prestatie in de nomenclatuur van 2019 en de nieuwe nomenclatuur is een waarde tussen 1 en 5 toegekend. Er werd vooral op gelet dat de waarden consistent zijn voor de verschillende prestaties van de pathologische anatomie.

Validatie

Om de resultaten vanuit de werkgroep te valideren, werden volgende stappen doorlopen:

Validatie door de proeflaboratoria

De resultaten van de werkgroep zijn samengevat in een tabel met de prestaties van de nomenclatuur en de bijbehorende parameters.

De methodologie en een eerste versie van de resultaten werden gepresenteerd tijdens een eerste coördinatiebijeenkomst. De tabel werd vervolgens naar alle betrokken centra gestuurd voor eventuele opmerkingen.

Na enkele aanpassingen naar aanleiding van de groepsdiscussies keurden de leden de resultaten van de werkgroep unaniem goed.

In deze fase zijn voor elke prestatie in de nomenclatuur de duur, de complexiteit en het risico vastgesteld door de groep van experts. Bijvoorbeeld:

588416-588420	gewone cytologie	15	4	2
---------------	------------------	----	---	---

[Groepsvalidatie door pathologen op de bijeenkomst van de beroepsvereniging](#)

Möbius presenteerde de methodologie en resultaten van fase 2.1 op de algemene vergadering van de beroepsvereniging van pathologen op 23 maart 2024.

Op deze bijeenkomst werd duidelijk dat, na doornemen van de eerste resultaten, een unanieme validatie nog niet aan de orde was. Na overleg met het RIZIV werd daarom besloten om te werken met een individuele (per arts) validatie van de parameters via een vragenlijst die per e-mail naar de pathologen werd gestuurd.

[Individuele validatie via een online vragenlijst](#)

Möbius heeft daarom een online vragenlijst ontwikkeld die gebruikers voor elke prestatie in de nieuwe nomenclatuurvoorstellen in staat stelde om:

- ofwel de voorgestelde waarden van de werkgroep te valideren
- ofwel een of meer waarden te verwerpen en een tegenvoorstel te doen.

Hieronder is een voorbeeld opgenomen:

BIOPSIE

1. Bent u akkoord met het voorstel voor de **Mini Biopsie**?

nieuwe omschrijving NSS V1 NL	Duur	Risico	Complexiteit
Pathologisch onderzoek middels histologische technieken en morfologisch onderzoek ongeacht het aantal preparaten (biopsie - niveau 1).	7,7	3	1

Akkoord

Niet akkoord en ik stel andere waarden voor

2. Welke parameter(s) zou u graag willen wijzigen:

Vul enkel die parameter(s) in waar u graag een nieuwe voorstel zou doen

Duur (in minuten)

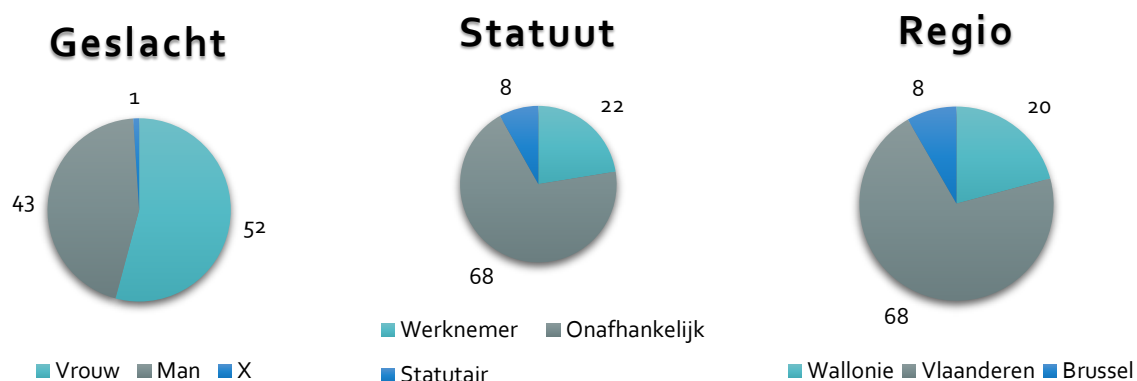
Complexiteit (schaal van 1 tot 5)

Risico (schaal van 1 tot 5)

De vragenlijst werd door het RIZIV per e-mail verstuurd naar alle pathologen in België.

Vragenlijst statistieken :

96 pathologen vulden de online vragenlijst volledig in.

Resultaten van de vragenlijst

Het percentage respondenten dat het eens was met de voorstellen van de expertgroep voor elke prestatie is opgenomen in de tabel hieronder:

Naam prestatie	% akkoord
Mini biopsie	88%
Gewone Biopsie	67%
Super biopsie	67%
Mini macro	81%
Kleine Macro	83%
Grote Macro	82%
Super Macro	80%
Mini Cyto	82%
Tweede lezing cytologie	89%
Follow-up cytologie	85%
Screeningscytologie	82%
Gewone cytologie	78%
Super cytologie	92%
Vriescoupe	86%
Vriescoupe (MOHS)	85%
Screening HPV	90%
Follow Up HPV	92%
Kwantitatieve bothistomorfometrie	95%
Elektronenmicroscopie	83%
Georganiseerd inkomend intradisciplinair consult	84%
Tegemoetkoming kosten centralisatie	90%
Georganiseerde 2e lezing	79%
Obductie foetus	64%
Obductie doodgeborene	63%
Obductie neonatus	78%

Oductie pediatrisch	77%
Obductie volwassene	68%
Obductie synopsis	85%
Obductie hersenen	81%

Globaal is de meerderheid van de pathologen akkoord met de voorgestelde waarden. Voorstellen waar minder dan 80% van de respondenten het eens mee is, zijn in het oranje gemarkeerd. Voorstellen waar minder dan 70% akkoord mee is, zijn in het donker oranje gemarkeerd. We zijn van mening dat resultaten die voor meer dan 80% gevalideerd zijn geen systematische herziening vereisen.

Prestaties met minder dan 80% validatie:

Voor elke prestatie die niet gevalideerd is door meer dan 80% van de respondenten, ontwikkelden we een tabel met de waarden die werden ingediend voor validatie, het aantal tegenvoorstellen dat werd ontvangen voor elke parameter en de statistieken voor deze tegenvoorstellen (gemiddelde, mediaan, minimumwaarde, maximumwaarde en standaardafwijking).

Deze voorstellen werden vervolgens besproken met de experts pathologie en we noteerden hun voorstel en argumentering onder elke prestatie.

Bijvoorbeeld :

Gewone Biopsie

Gewone biopsie	Duur	Complexiteit	Risico
Waarden voorgesteld door de experts	15	2	4
Aantal tegenvoorstellen	23	26	21
Gemiddelde waarde van de tegenvoorstellen	20,1	3,5	3,6
Mediaan	20	4	4
Max	30	5	5
Min	10	1	2
Standaardafwijking	3	0,8	0,6

De experts stellen voor om de voorgestelde duur en complexiteit te handhaven. De wijzigingsvoorstellen zijn waarschijnlijk gebaseerd op bepaalde onderzoeken met hoge werklast die momenteel onder dit nomenclatuurnummer vallen en houden er geen rekening mee dat dit een gemiddelde duur en complexiteit zijn voor alle diensten die onder dit nomenclatuurnummer vallen. Wanneer de zwaartecategorieën worden gedefinieerd, kunnen bepaalde prestaties die momenteel onder deze code vallen, naar een andere nomenclatuurcode worden verplaatst.

Door de duur en de complexiteit te wijzigen, bestaat het risico dat het progressieve karakter van de verschillende nomenclatuurnummers niet wordt gerespecteerd.

Aanvullende opmerkingen in de vragenlijst :

Na besprekingen op de bijeenkomst van de beroepsvereniging bleek dat in bepaalde specifieke gevallen de prestatie die aan een nomenclatuurcategorie verbonden is, de werklast niet weerspiegelt in termen van duur, risico of complexiteit. In de vragenlijst gaven we artsen daarom de mogelijkheid om deze onderzoeken op te lijsten en vroegen we hen om de waarden voor deze onderzoeken op te geven, zodat het RIZIV over alle mogelijke gegevens beschikt.

Bijvoorbeeld :

Functionele / inflammatoire huidpathologie

Rechtvaardiging:

Een inflammatoire huidpathologie kan erg moeilijk zijn en vereist intensief klinisch en pathologisch advies en grondige morfologische en immunohistochemische analyse.

Waarden voorgesteld door pathologen	Duur	Complexiteit	Risico
	30	4	4
	30	3	5
	30	3	5

4. Fase 2.2

Het doel van fase 2.2 is het in kaart brengen van de werkingskosten die verbonden zijn met de activiteiten die onder de nomenclatuur van pathologische anatomie vallen.

De verschillende benaderingen

Voor deze fase 2.2 hebben we twee verschillende benaderingen gebruikt:

- De boekhoudkundige benadering
- De gecorrigeerde benadering

De boekhoudkundige benadering

De boekhoudkundige benadering is gebaseerd op kosten die gemaakt zijn in referentiejaar 2019. De boekhoudkundige gegevens werden gebruikt om alle kosten met betrekking tot de dienst pathologische anatomie te identificeren en vervolgens de kosten te selecteren die van belang zijn voor deze analyse.

De gecorrigeerde benadering

In de gecorrigeerde benadering is het doel om de verschillende kosten te standaardiseren. Voor deze analyse moeten de kosten van machines en personeelskosten worden gestandaardiseerd. Het zijn

inderdaad deze twee soorten kosten die leiden tot aanzienlijke verschillen in kosten tussen laboratoria.

Machinekosten:

Sommige centra gebruiken machines waarvan de boekhoudkundige afschrijving eindigde voor 2019, terwijl andere net hebben geïnvesteerd in nieuwe machines waarvan de boekhoudkundige afschrijving, die korter is dan de levensduur van de machine, de kosten van de machine per dienst aanzienlijk verhoogt. Sommige grotere laboratoria kunnen ook profiteren van voorkeurstarieven voor het aantal aangeschafte machines.

Voor deze gecorrigeerde benadering hebben we daarom de machinekosten die de centra in 2019 hebben opgegeven, vervangen door de kosten van gelijkwaardige machines met een nieuwe aankoop prijs in 2023 (het gemakkelijkst bereikbaar) en hebben we de theoretische levensduur van de machines gebruikt als afschrijvingsperiode.

Personeelskosten:

De verdeling van bepaalde taken verschilt per laboratorium. In sommige laboratoria worden de meeste procedures uitgevoerd door laboratoriumwerknemers (van wie de kosten zijn opgenomen in deze studie), terwijl het in andere laboratoria de artsen of arts-assistenten zijn die deze procedures uitvoeren, en hun kosten zijn daarom niet opgenomen. Op aanbeveling van de stuurgroep hebben we in de normatieve aanpak besloten om alleen de strikt noodzakelijke tijd voor artsen aan te houden en indien nodig tijd in loondienst toe te voegen om ook aan de resultaten van fase 2.1 te voldoen.

Boekhoudkundige benadering: methodologie

Directe kosten versus indirecte kosten

In deze boekhoudkundige studie werden alle kosten geïnccludeerd die worden gemaakt voor het verlenen van diensten op het gebied van pathologische anatomie. Dit zijn directe kosten voor het laboratorium, die kunnen worden opgesplitst in personeelskosten, machinekosten en materiaalkosten. Er werd ook rekening gehouden met kosten die indirect verband houden met de geleverde diensten, maar specifiek zijn voor het laboratorium.

Indirecte kosten, die normaal gesproken worden geregistreerd in algemene kostenplaatsen (zoals bouw-, energie-, telecommunicatie- en andere kosten), werden berekend door het KCE. Ze worden uiteindelijk bij de kosten opgeteld om de totale werkingskosten per nomenclatuurnummer te bepalen.

Andere prestaties van de laboratoria Pathologische anatomie

Bepaalde diensten die worden uitgevoerd in laboratoria voor anatomische pathologie zijn niet opgenomen in artikelen 11,32 en 33 van de nomenclatuur voor geneeskundige verstrekkingen. Ze worden echter wel uitgevoerd in het laboratorium en genereren kosten. Om alle boekhoudkundige kosten te kunnen toewijzen aan de verschillende prestaties, hebben we deze prestaties opgenomen in onze tabellen voor gegevensverzameling.

We hebben het volgende opgenomen:

- Prestaties van artikel 33 bis en 33 ter

- Prestaties van pseudonomenclatuur of prestaties in verband met klinische studies.
- MOC-voorbereidingen
- Prestaties die niet onder de nomenclatuur van artikel 11, 32, 33bis of 33ter vallen en die voor een andere medische discipline of specialisme worden verricht en door hen geattesteerd, bv. Genetica of klinische biologie.
- Andere prestaties

Voor elk laboratorium hebben we de prestaties verzameld die in dit kader zijn uitgevoerd.

Buitengewone kosten

Sommige centra werden in 2019 geconfronteerd met buitengewone uitgaven, zoals de installatie van een veiligheidsdouche of de onverwachte reparatie van een apparaat.

Kostencategorieën

De kosten werden onderverdeeld in drie categorieën:

Operationele kosten (OPEX)

Dit zijn de kosten van onderhoud, reparatie en leasing van machines, aankopen van verbruiksartikelen en aankopen van apparatuur voor het laboratorium.

Machinekosten

Dit zijn de kosten die verband houden met de afschrijving van de aanschaf van machines door het laboratorium.

Personeelskosten

Dit zijn kosten in verband met personeel dat in dienst is om het laboratorium te runnen (MLTs en niet MLT-laboratoriumassistenten, secretaresses, enz.). Artsen zijn niet opgenomen in deze analyse, alsook personeelskosten met betrekking tot artsen omdat ze worden gedekt door medische honoraria.

Opbouw van de template voor gegevensverzameling

Om de gegevens van de verschillende centra te verzamelen, werd een gegevensverzamelingsbestand of template in Excel aangemaakt en ter goedkeuring voorgelegd aan de laboratoria die ermee instemden om deel te nemen aan de analyse.

Het doel van deze template is om de verschillende kosten te verzamelen en ze zo nauwkeurig mogelijk toe te wijzen aan de verschillende prestaties die in het laboratorium worden uitgevoerd.

Een blanco template is als bijlage bij dit rapport gevoegd.

Verzameling van activiteiten van 2019

In onze analyse werd een onderscheid gemaakt tussen de uitgevoerde prestaties en de gefactureerde prestaties. Voor elke prestatie wordt het aantal gefactureerd en uitgevoerd in 2019 opgevraagd.

Verzameling en toewijzing van kosten

Per kostencategorie werd aan de laboratoria gevraagd om de kosten mee te delen die in 2019 in hun boekhouding zijn opgenomen.

Deze kosten moeten vervolgens worden toegerekend aan één of meer prestaties (%) of aan één of meer werkposten (%).

Als de kosten worden toegewezen aan één of meer werkposten, worden de kosten vervolgens verdeeld over de prestaties waaruit die werkpost bestaat op basis van het aantal prestaties en hun B-waarde. De prestaties met een hogere B-waarde krijgen dus verhoudingsgewijs meer kosten.

Als de kosten rechtstreeks aan een prestatie worden:

$$\text{Jaarlijkse kosten} * \% \text{ toegewezen aan nomenclatuurnummer} \\ = \text{jaarlijkse kost verbonden aan de prestatie}$$

Als kosten worden toegewezen aan een werkpost:

1. Bepaal de B-waarde van de prestatie

$$\text{Aantal prestaties} * \text{Bwaarde} = \text{B-waarde van de prestatie}$$

2. Bepaal de relatieve belasting van de prestatie binnen de werkpost

$$\text{B – waarde van de prestatie} — \text{Som van de B – waarden van de werkpost} \\ = \text{relatieve belasting}$$

3. Berekening van de kosten toegeschreven aan een prestatie op een werkpost

$$\text{Jaarlijkse kosten} * \% \text{ toegewezen aan de werkpost} * \% \text{ relatieve belasting} \\ = \text{jaarlijkse kosten van de prestatie}$$

4. De som van de jaarkosten per prestatie geeft ons de totale jaarlijkse kosten per prestatie, exclusief de overheadkosten van het labo.

Sommige kosten kunnen niet worden toegewezen aan één nomenclatuurnummer of werkplek (bijv. kwaliteitsbeheer, management, enz.). Dit zijn de overheadkosten of beheerskosten voor het runnen van het labo.

Deze beheerskosten worden bij elkaar opgeteld en vervolgens toegewezen aan elk van de prestaties in de nomenclatuur volgens het gewicht van de aan deze prestatie toegewezen kosten op de totale kosten van het laboratorium (exclusief beheerskosten).

1. De totale beheerskosten van het laboratorium voor alle prestaties wordt als volgt berekend:

$$\text{Jaarlijkse kosten} * \% \text{ toegewezen aan beheer} = \text{totale beheerskosten}$$

2. Beheerskosten worden dan toegewezen en toegevoegd aan de verschillende prestaties op basis van de verhouding van hun eigen kosten en de totale niet-beheerskosten van het laboratorium.

$$\begin{aligned}
 & \text{Jaarlijkse kosten van de prestatie} \\
 & + \left(\left(\text{Jaarlijkse kosten van de prestatie} - \text{totale kosten van het laboratorium} \right) \right. \\
 & \left. * \text{beheerskosten} \right) \\
 & = \text{jaarlijkse kosten van de prestatie inclusief de beheerskosten}
 \end{aligned}$$

Berekening van de kosten

Na het invullen van het Excel-bestand met de boekhoudkundige gegevens en de activiteiten die in 2019 werden uitgevoerd en gefactureerd, wees elk laboratorium de verschillende kosten toe aan de verschillende nomenclatuurnummers, werkposten of laboratoriumbeheerskosten (vergaderingen, kwaliteitsbewaking, enz.).

De Excel-tabel geeft automatisch de tussenresultaten weer, met de financiële uitsplitsing van de verschillende kosten voor de verschillende prestaties.

Een resultatentablblad toont de resultaten van het optellen van de 3 kostencategorieën en de kosten per uitgevoerde of gefactureerde prestatie.

Totale kosten voor het laboratorium		Personeelskosten per NC nummer		Machineskosten per NC nummer		OPEX kosten per NC nummer		TOTALE KOSTEN per NC nummer	
Nomenclatuur nummer	Belefs. #	Effective number	Invoiced number	Effective number	Invoiced number	Effective number	Invoiced number	Effective number	Invoiced number
588715-588743	Mens-Blogpost	1644,14	1644,14	631,41	641,17	3441,17	3724,17	5317,74 €	5789,51 €
588715-588722	Besluiting Blogpost	59338,14	59338,23	2442,23	2473,12	10007,12	10109,23	538,874 €	538,874 €
588715-588723	Besluiting Blogpost	17044,14	17044,14	470,23	470,23	1844,23	1844,23	60,23 €	60,23 €
588715-588724	Besluiting Blogpost	15434,12	15434,12	3007,89	3042,23	4033,23	4033,23	208,874 €	213,544 €
588715-588725	Besluiting Blogpost	11877,23	11229,40	7003,77	7348,09	2983,09	3814,09	555,544 €	586,544 €
588715-588726	Surveillance cyclotage	127469,40	127469,40	5272,52	5269,23	6999,23	6999,23	202,333 €	202,333 €
588715-588727	Surveillance cyclotage op drone laag	2775,42	2775,42	85,75	85,75	3076,23	3076,23	1,100 €	2,000 €
588715-588728	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588729	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588730	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588731	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588732	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588733	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588734	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588735	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588736	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588737	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588738	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588739	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588740	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588741	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588742	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588743	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588744	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588745	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588746	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588747	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588748	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588749	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588750	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588751	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588752	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588753	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588754	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588755	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588756	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588757	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588758	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588759	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588760	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588761	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588762	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588763	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588764	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588765	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588766	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588767	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588768	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588769	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588770	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588771	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588772	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588773	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588774	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588775	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588776	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588777	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588778	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588779	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588780	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588781	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588782	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588783	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588784	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588785	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588786	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588787	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588788	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588789	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588790	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588791	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588792	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588793	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588794	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588795	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588796	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588797	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588798	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588799	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588800	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588801	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588802	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78	3182,09	3182,09	5,954 €	5,954 €
588715-588803	Paraffine voor test KRAS mCRC	2575,50	2575,50	195,78	195,78				

- Er bestaan kosten per uitgevoerde en per gefactureerde prestatie
- Er wordt een consistent aantal prestaties gefactureerd in verhouding tot de uitgevoerde prestaties (niet meer prestaties gefactureerd dan uitgevoerd, valide factureringspercentage)
- Als kosten worden toegerekend aan een prestatie, zijn er inderdaad prestaties gefactureerd of uitgevoerd
- De gerapporteerde kosten voldoen aan de kostenrichtlijnen (alleen directe en beheerskosten, geen indirecte kosten en in het bijzonder geen kosten voor medisch personeel)
- De verdeling van de kosten lijkt consistent
- Wanneer boekhoudkundige gegevens werden verstrekt (7 van de 10 centra), kwamen de totale kosten die aan diensten werden toegewezen overeen met de totale uitgaven van het laboratorium.

Validatie in PowerBI

Na de eerste validatiefase werden de gegevens van de verschillende centra verwerkt en geïntegreerd in de PowerBI-tool, waardoor de verschillende gegevens met elkaar visueel en cijfermatig vergeleken konden worden.

Deze vergelijking maakte het mogelijk om bijkomende afwijkingen (uitschieters) te detecteren, waarvoor elk laboratorium om een verdere verklaring werd gevraagd.

De tabel werd vervolgens naar alle laboratoria gestuurd voor raadpleging en analyse.

We hebben de experts pathologische anatomie ook gevraagd om de resultaten te valideren overeenkomstig de klinische realiteit.

Validatierapport

Na de verschillende uitwisselingen tijdens de validatiefasen hebben de centra verschillende correcties aangebracht in hun gegevensbestand en zijn bepaalde opmerkingen ter verklaring van een ogenschijnlijk abnormale situatie opgenomen in de individuele validatierapporten die in dit rapport zijn besproken.

Gecorrigeerde aanpak: methodologie

Na een laatste validatie van de kosten en de toewijzing ervan in de boekhoudkundige aanpak, konden we beginnen met de gecorrigeerde aanpak.

Machinekosten in 2023

Met de hulp van het labo van AZ Sint Blasius werd een lijst opgesteld van machines die courant gebruikt worden in de laboratoria voor pathologische anatomie. Voor elke machine werd de nieuwe aankoopprijs tegen catalogusprijs gerapporteerd. Ook de gebruiksduur van de machine werd bepaald. Vervolgens werden de afschrijvingen bepaald op basis van de nieuwwaarde in 2023 en de verwachte reële gebruiksduur.

De lijst werd bijgewerkt en aangevuld met de machines die aanwezig waren in alle laboratoria die deelnamen aan deze analyse.

Deze gegevens werden vervolgens voorgelegd aan een tweede laboratorium voor validatie en commentaar. Na deze analyse werden sommige prijzen aangepast en werden nieuwe prijscategorieën voor machines gespecificeerd op basis van de capaciteit van de machine. Hierdoor konden we de verschillende mogelijkheden op de markt en de realiteit van de kosten voor machines in laboratoria beter weerspiegelen.

Opstellen van een template voor de gecorrigeerde aanpak van machinekosten

Elk Excel-bestand met laboratoriumgegevens werd gedupliceerd.

Voor elk centrum werden de aan elke machine verbonden kosten gewijzigd met de kosten die voortvloeiden uit de berekening van de normatieve aanpak met behulp van de volgende formule:

$$\text{Aantal machines in 2019} * (\text{prijs 2023} - \text{gebruiksduur van de machine})$$

Gecorrigeerde aanpak van personeelskosten

Drie soorten activiteiten werden gestandaardiseerd in de gecorrigeerde aanpak: kwaliteitsmanagement, screening en macroscopie.

Daarom hebben we voor elke activiteit de minimale duur van de activiteit van de arts bepaald:

- Voor kwaliteitsmanagement moet een arts, ongeacht de grootte van het laboratorium, 0,15 voltijdse equivalent aan kwaliteitsmanagement besteden.
- Voor screening is dit een percentage van de totale tijd die aan screening wordt besteed (kwaliteitscontrole en complexe screening). De groep definieerde het minimumaandeel medische tijd als 6% van de totale screeningstijd.
- Voor macroscopie is dit ook een percentage van de totale tijd die besteed wordt aan het uitvoeren van macroscopie (kwaliteitscontrole en complexe macroscopie preparaten). De groep definieerde het minimale aandeel medische tijd als 15% van de totale macroscopietijd.

Voor elk laboratorium werd de totale tijd besteed door werknemers en de totale tijd besteed door artsen geanalyseerd voor elk van de drie activiteiten.

Als de medische tijd het gedefinieerde minimum overschreed, werd deze "extra" medische tijd overgeheveld naar betaalde tijd, die vervolgens werd opgeteld bij de gecorrigeerde bedrijfskosten.

Deze extra tijd werd toegewezen aan de juiste personeelscategorie in termen van salariskosten (labmanager of kwaliteitsmanager voor kwaliteitsbeheer, en medewerker voor screening- en macroscopieprocedures) en ook aan de juiste dienstencategorie.

$$\begin{aligned} & \text{Werkelijke medische tijd} - \text{minimale medische tijd} \\ & = \text{werktijd die moet worden toegevoegd} \end{aligned}$$

Een voorbeeld ter verduidelijking:

Voorbeeld van kwaliteitsbeheer

Als minimum investering door één arts = 0,15 VTE

Lab A		→	Lab A normatieve	
Kwaliteit			Kwaliteit	
VTE werknemer	1,5		VTE werknemer	3,1
VTE Arts	1,75		VTE Arts	0,15

Toevoeging van 1,6 VTE laboratoriumsupervisor aan de personeelskosten van de normatieve aanpak.

Validatie van de gecorrigeerde aanpak

Validatie door laboratoria

De bestanden met de gegevens uit de gecorrigeerde aanpak werden vervolgens ter validatie gestuurd naar de verschillende laboratoria.

De validatie richtte zich op twee hoofdpunten :

- Akkoord met de prijs die wordt gebruikt als de nieuwe prijs in 2023 voor de machines (machineprijsklasse)
- Verificatie indien de uitsplitsing van prestaties nog steeds correct is voor elke machine

Een machine die in 2019 was afgeschreven, heeft geen invloed op de boekhoudkundige kosten van de verschillende prestaties, maar wanneer de gecorrigeerde aanpak wordt gevolgd, hebben alle machines afschrijvingskosten en moet de verdeling mogelijk worden herzien. Er zijn ook verschillende prijsklassen voor machines, afhankelijk van hun verwerkingscapaciteit. Dit punt is opnieuw bekeken met de laboratoria op basis van de individuele gegevensbestanden die zijn opgestuurd en korte vergaderingen indien nodig.

Validatie in PowerBI

De gevalideerde bestanden worden vervolgens verwerkt in een nieuwe versie van de PowerBI-tool, die de gegevens van de gecorrigeerde aanpak weergeeft.

Door deze gegevens te bekijken en te analyseren, is het mogelijk om te controleren of er geen uitschieters zijn en om analyses uit te voeren die in de discussie nader worden toegelicht.

Resultaten Fase 2.2

Integrale aanpak

Er namen 10 laboratoria deel aan deze kostenstudie. Zij dienden allemaal hun gegevens in en namen deel aan de verschillende validatiefasen.

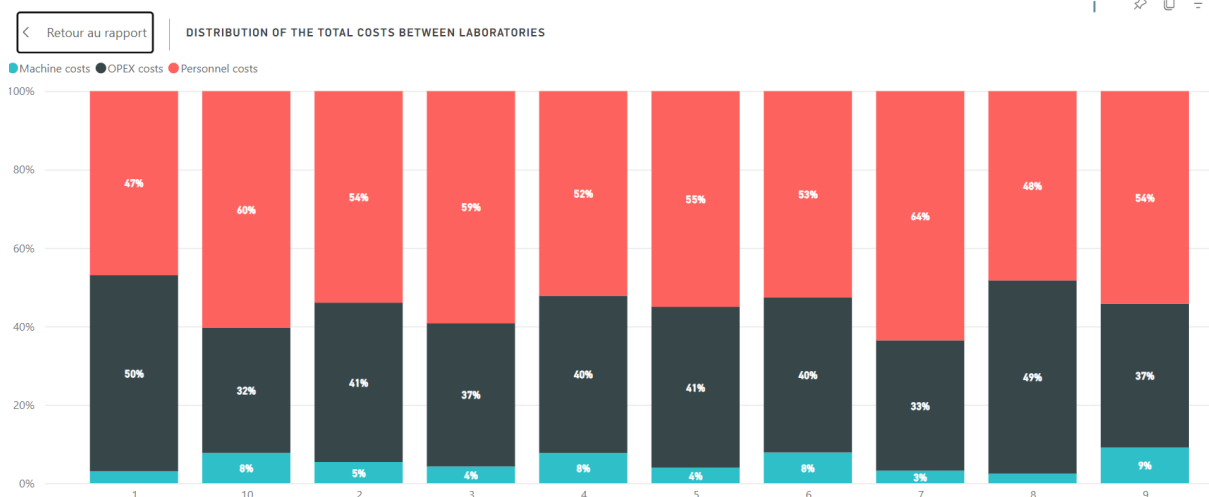

We hebben ervoor gekozen om de kosten en gegevens te presenteren die we hebben verzameld op basis van de prestaties die binnen het laboratorium zijn geleverd en niet op basis van de gefactureerde diensten.

Deze aanpak houdt beter rekening met de realiteit en wordt minder beïnvloed door recente wijzigingen in de nomenclatuur, die van invloed zijn op het mogelijke factureringspercentage.

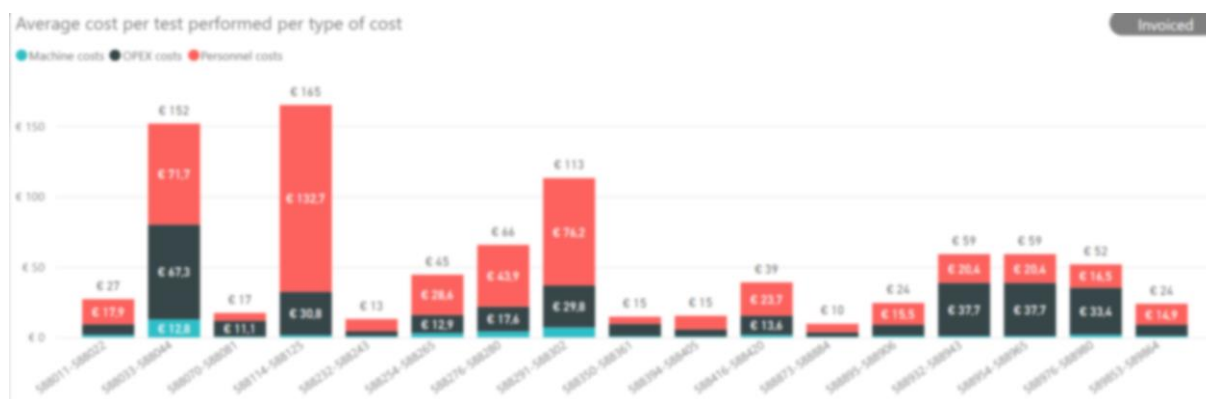
Boekhoudkundige benadering

Onderstaande grafiek toont de verdeling van de kosten over de verschillende kostencategorieën per laboratorium in de boekhoudkundige benadering:

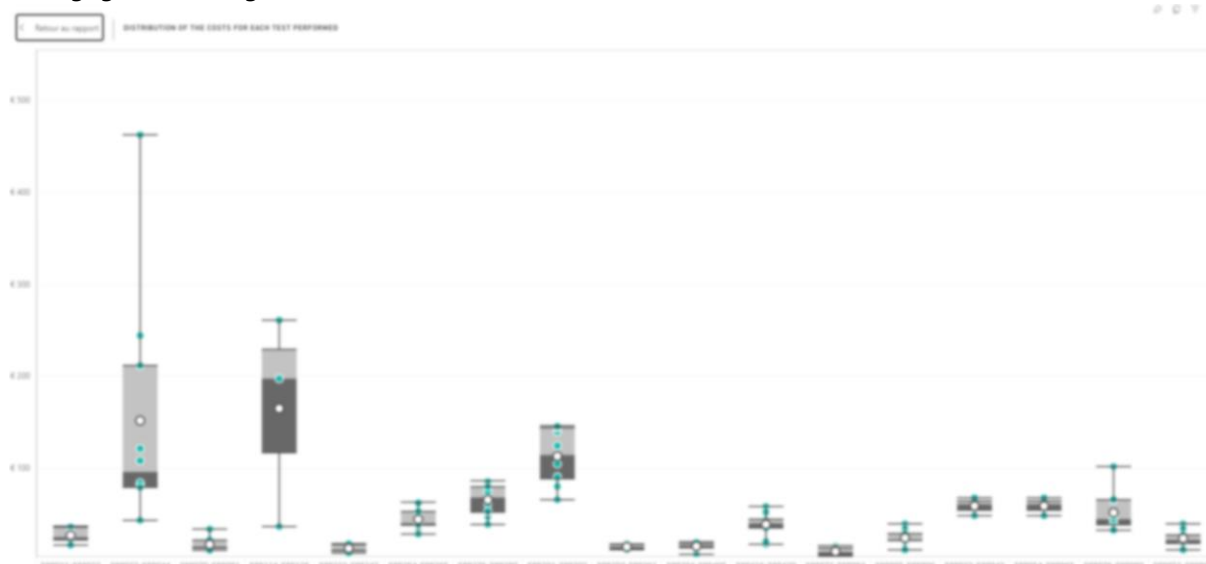
Personeelskosten en operationele kosten (OPEX) vormen daarom het overgrote deel van de laboratoriumkosten. Machinekosten maken een klein deel uit van de totale laboratoriumkosten.

De onderstaande grafiek is aan het RIZIV verstrekt en illustreert de uitsplitsing tussen de verschillende soorten kosten per uitgevoerde test.

Het selecteren en ter beschikking stellen van FFPE materiaal voor KRAS analyse bij mCRC (589875 589886) werd uitgesloten van deze visualisatie omdat het buiten de norm valt. Dit wordt besproken in de discussiesectie.

De variabiliteit van de kosten per prestatie en per laboratorium wordt aan RIZIV verstrekt en weergegeven in de grafiek hieronder:

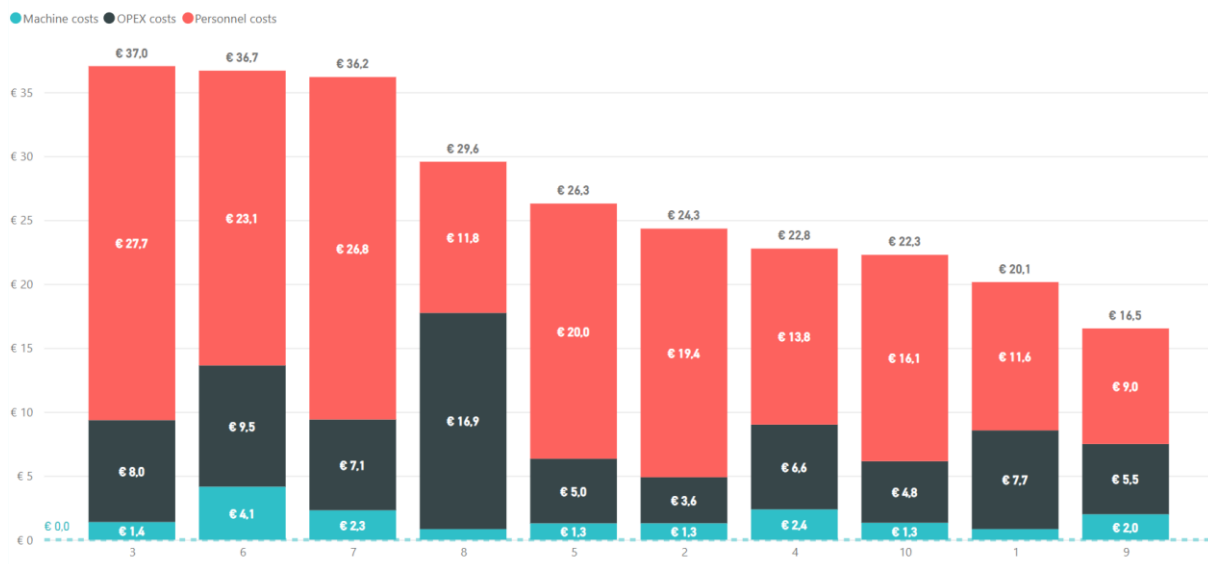
Analyse van resultaten volgens nomenclatuurnummer

Voor elke prestatie uit de nomenclatuur is een grondige analyse aan het RIZIV verstrekt: De minimale, gemiddelde en maximale kosten voor elk nomenclatuurnummer wordt hierin weergegeven, alsook de uitsplitsing van de kosten in elk laboratorium voor de verschillende kostenposten.

Voorbeeld prestatie 588011 – 588022 Gewone biopsie

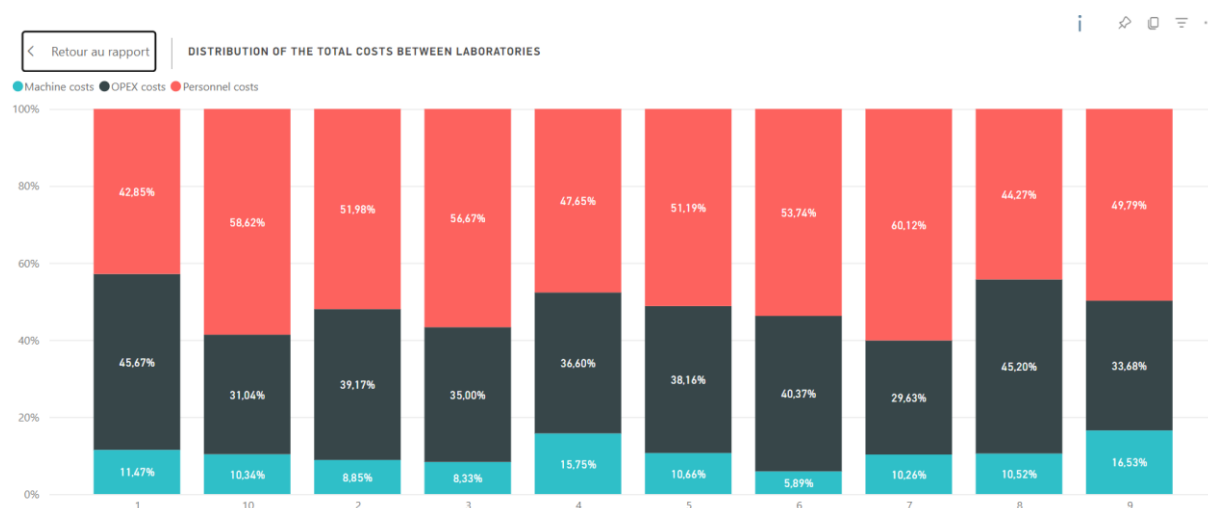
Biopsie simple	588011 - 588022	Gewone biopsie
COST PER NOMENCLATURE PERFORMED		
Minimum cost of a lab	Average cost between labs	Median cost between labs
€ 16,5	27,2	25,3
		Maximum cost of a lab
		€ 37,0

Distribution of the costs per nomenclature number (performed)

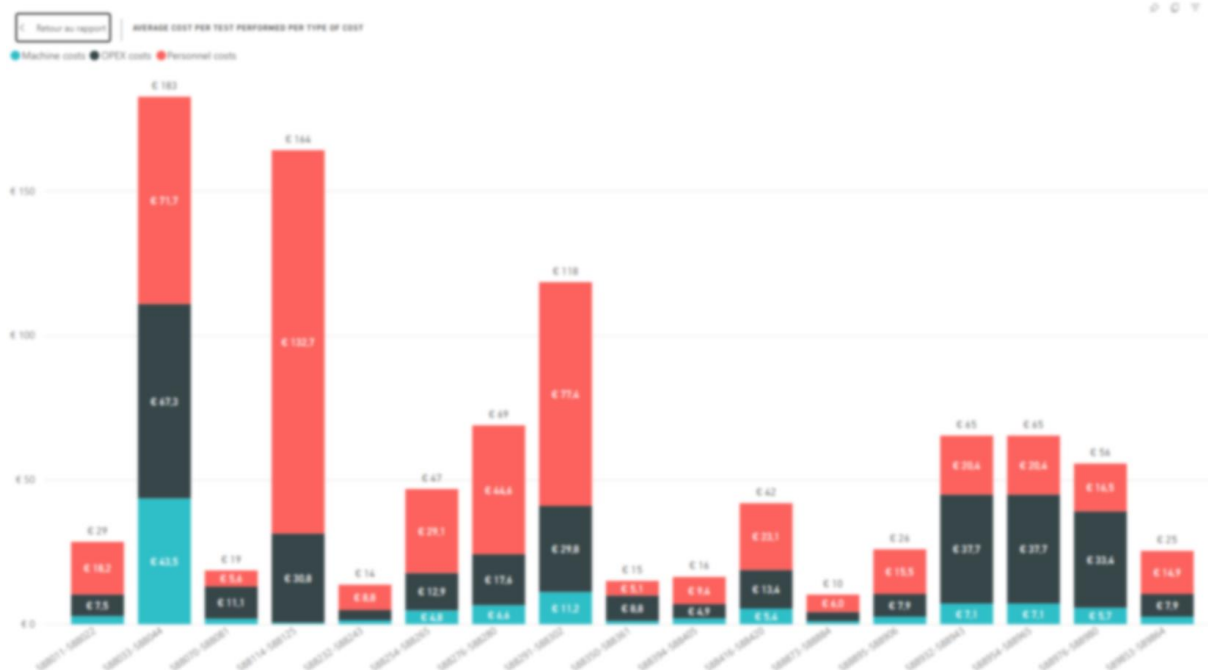
Gecorrigeerde aanpak

Onderstaande grafiek toont de verdeling van de kosten over de verschillende kostencategorieën per laboratorium in de gecorrigeerde aanpak:

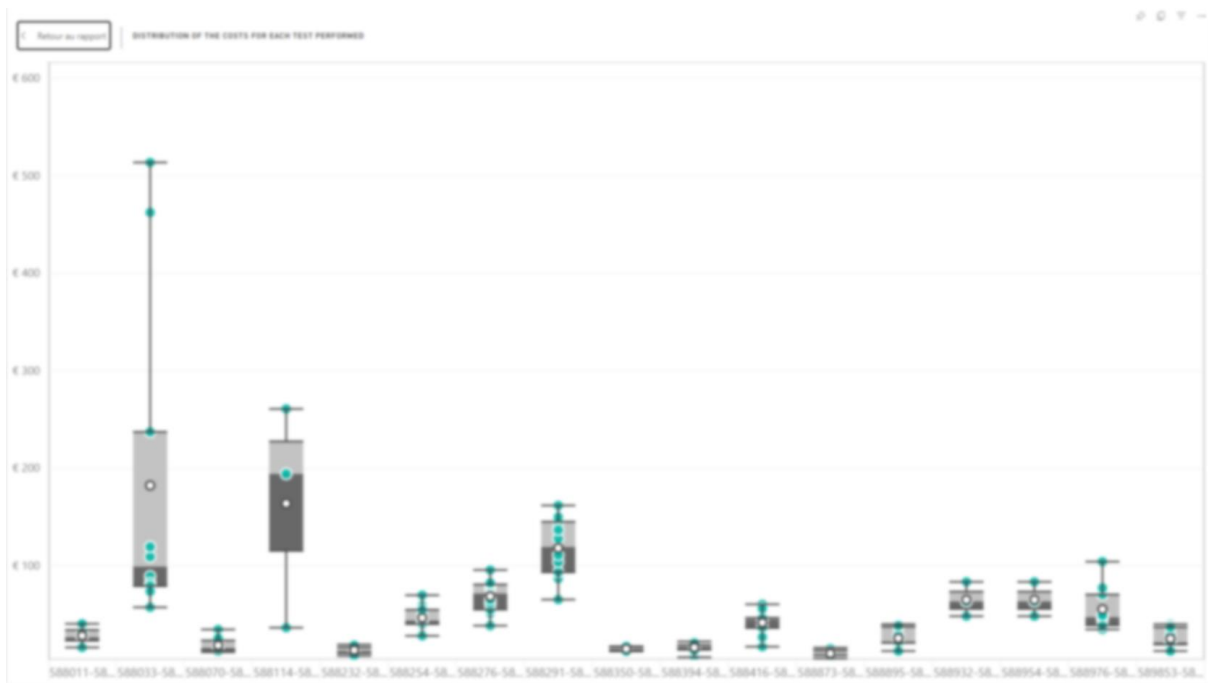
We constateren zoals verwacht een aanzienlijke stijging van de machinekosten en personeelskosten, de twee elementen die in dit verband zijn aangepast.

De onderstaande grafiek is aan het RIZIV verstrekt en toont de prestaties in de bovenstaande tabel en maakt het mogelijk om de verdeling tussen de verschillende soorten kosten per test die in de gecorrigeerde aanpak wordt uitgevoerd, te visualiseren.

De FFPE blok voor de KRAS testing bij mCRC is uitgesloten van deze visualisatie omdat het buiten de norm valt. Dit wordt besproken in de discussiesectie.

De variabiliteit van de kosten per prestatie en per laboratorium in de gecorrigeerde aanpak is aan het RIZIV verstrekt en wordt weergegeven in de onderstaande grafiek:

Vergelijking van de gecorrigeerde aanpak met de boekhoudkundige benadering.

De gecorrigeerde aanpak toont een stijging van de gemiddelde en mediane kosten van de prestaties voor bijna alle prestaties.

Deze stijging in de gecorrigeerde aanpak wordt verklaard door de stijging van de gemiddelde kosten van machines tussen 2019 en 2023 en door een stijging van de arbeidstijd in loondienst als gevolg van de genormaliseerde verdeling tussen artsen en laboratoriummedewerkers.

5. Discussie

Bespreking van de resultaten

Prestatie 589875 – 589886, Paraffineblok voor KRAS testing bij mCRC

Tijdens onze analyse werd duidelijk dat deze prestatie problemen opleverde op het gebied van facturering. Sommige laboratoria hadden deze prestatie meermaals uitgevoerd zonder te factureren.

Het verschil in gemiddelde kosten tussen uitgevoerde en gefactureerde prestaties leidt daarom tot een schaalfout in de gepresenteerde grafieken en is uit de visualisaties verwijderd. De gemiddelde kosten per uitgevoerde prestatie blijven geldig en worden in de resultaten gepresenteerd.

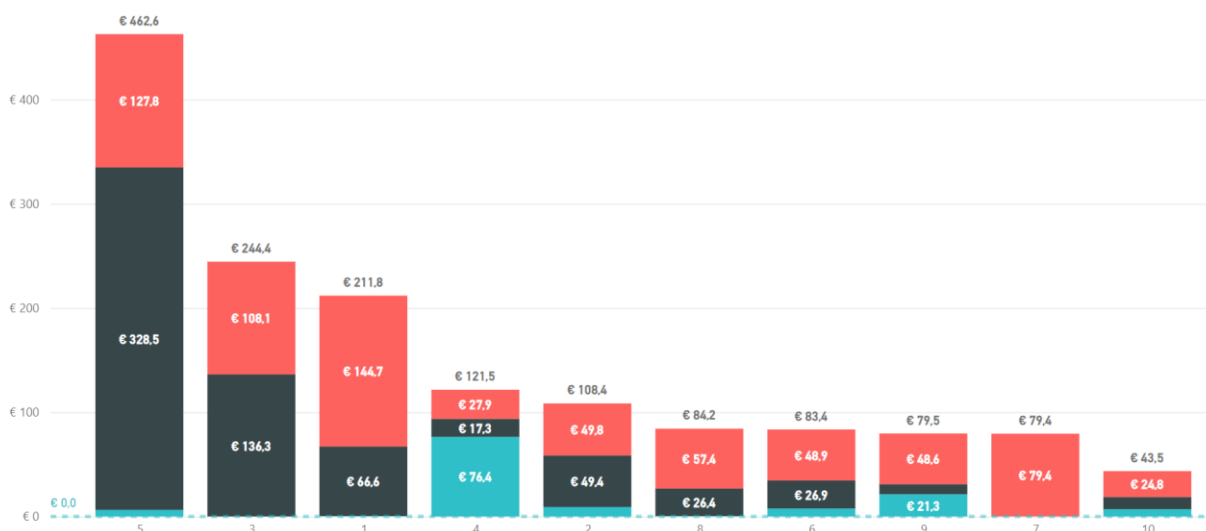
Prestatie 588033-588044 : Vriescoupe

In de boekhoudkundige benadering zijn de gerapporteerde kosten van centrum 5 abnormaal hoog. Deze zijn het gevolg van het gebruik van taxi's om monsters die in afgelegen klinieken zijn genomen naar het centrale laboratorium te brengen. Deze OPEX kosten van 328 euro zijn aanzienlijk hoog.

Distribution of the costs per nomenclature number (performed)

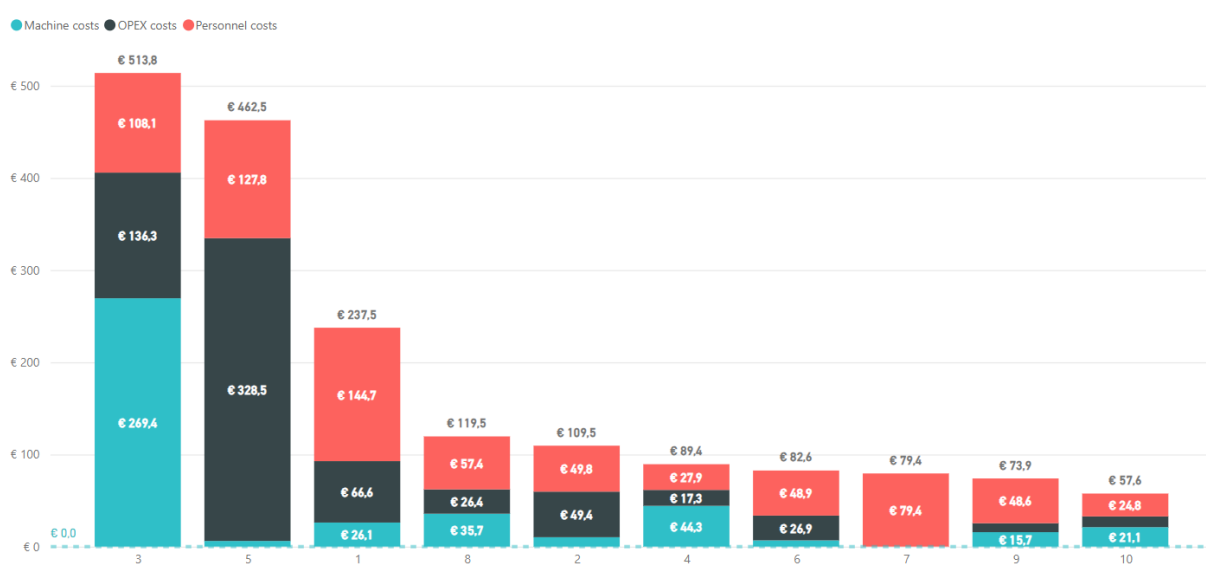
🔍 📄 📊 🗑️

● Machine costs ● OPEX costs ● Personnel costs

Illustratie van extra OPEX-kosten voor centrum 5

Voor de gecorrigeerde aanpak blijft het probleem voor centrum 5 hetzelfde, met de toevoeging van een probleem voor centrum 3: het aantal uitgevoerde en gefactureerde prestaties is erg laag (17 vergeleken met een gemiddelde van 1010 voor de andere laboratoria en een mediaan van 619 uitgevoerde tests). De gecorrigeerde machinekosten verhogen dus kunstmatig de gecorrigeerde werkingskosten voor deze test voor dit laboratorium.

Illustratie van extra machinekosten in de normatieve benadering voor centrum 3.

De waarde van de gecorrigeerde aanpak

De gecorrigeerde aanpak houdt beter rekening met de financiële realiteit van laboratoria. In de boekhoudkundige benadering worden de machinekosten ofwel onderschat, omdat de machines die voor deze tests worden gebruikt al volledig zijn afgeschreven, ofwel overschat, omdat de machines die voor deze tests worden gebruikt de afgelopen 5 jaar zijn aangeschaft en alleen over deze 5 jaar worden afgeschreven.

De kosten van prestaties zijn gestegen omdat de gemiddelde nieuwprijs van machines de afgelopen jaren aanzienlijk is gestegen (zelfs sneller dan de inflatie). Deze stijging wordt gedeeltelijk gecompenseerd door de afschrijving, die wordt berekend over de theoretische levensduur van de machine.

De standaardisering van de personeelskosten heeft een vrij beperkt effect op de totale personeelskosten, die gemiddeld al de grootste uitgavenpost voor laboratoria zijn.

Sterktes en zwaktes van de analyse

Sterktes van de kostenanalyse

Hieronder geven we de elementen weer die de kwaliteit van de verzamelde gegevens versterken:

Representativiteit en betrokkenheid van de peilcentra

In totaal dienden 23 laboratoria een aanvraag in om deel te nemen aan de analyse. Dit grote aantal kandidaten stelde ons in staat om een representatief staal te kiezen van de diversiteit van de laboratoria pathologische anatomie in België:

- Ziekenhuis of extramuraal
- Universitaire of niet-universitaire
- Kleine, middelgrote of grote structuur
- Geaccrediteerd of niet
- Uit verschillende regio's en gemeenschappen

De tien geselecteerde centra hebben allemaal hun gegevens doorgegeven en regelmatig deelgenomen aan de maandelijkse overlegmomenten.

Twee complementaire benaderingen

De boekhoudkundige benadering en de gecorrigeerde benadering maken een volledige en complementaire analyse van de gegevens mogelijk. Deze dubbele aanpak maakte het mogelijk om de heterogeniteit van de afschrijving van bepaalde machines tussen centra en de verschillen in de verdeling van activiteiten tussen artsen en werknemers beter in kaart te brengen.

Structuur en validatie van de gegevens

De structuur van het template maakte het mogelijk om de homogeniteit en reproduceerbaarheid van de dataverzameling te behouden.

De verschillende validatieniveaus maakten het mogelijk om fouten te minimaliseren en een verklaring te zoeken en te vinden voor alle resultaten die afweken van het gemiddelde van andere laboratoria.

De uitgewerkte template maakt het ook mogelijk om de oefening op een relatief eenvoudige manier voor andere jaren te reproduceren.

Volledigheid van de gegevens

Op basis van de boekhoudkundige gegevens zijn alle door het laboratorium gemaakte kosten toegerekend aan de verschillende kostenposten en vervolgens verdeeld over de verschillende activiteiten die het laboratorium heeft uitgevoerd.

Zwaktes van de kostenanalyse

Hieronder staan de factoren die de validiteit van de gegevens kunnen beperken:

Oude nomenclatuur

De analyse is gebaseerd op gegevens uit 2019. De nomenclatuur die momenteel wordt gebruikt in de pathologische anatomie is herzien en de prestaties zijn sindsdien aangepast.

Eén enkel referentiejaar als basis

Een benadering op basis van één jaar kan leiden tot variaties die afhankelijk zijn van gebeurtenissen buiten het laboratorium. Eén laboratorium heeft bijvoorbeeld zeer lage machinekosten omdat het begin 2020 zou verhuizen. Als gevolg daarvan werden er vlak voor de verhuizing geen investeringen in machines gedaan. Deze externe gebeurtenis heeft daarom een impact op de geldigheid van de boekhoudkundige kosten voor dit laboratorium.

Uitsplitsing van de kosten

Tijdens de validatiefasen werden bepaalde variaties in de kosten verklaard door de moeilijkheid om bepaalde kosten precies toe te wijzen aan een bepaalde werkpost of prestatie.

Er zit dus een element van subjectiviteit in de toewijzing van bepaalde laboratoriumkosten.

Variabiliteit in professionele praktijk

Afhankelijk van de organisatie en werkverdeling binnen de laboratoria worden bepaalde taken die in sommige laboratoria door pathologen worden uitgevoerd, in andere laboratoria door laboranten uitgevoerd. Aangezien de kosten van artsen (pathologen, consultants en assistenten) hier niet in rekening zijn gebracht, kunnen de personeelskosten dus variëren afhankelijk van de organisatie van het werk.

Sommige laboratoria maken gebruik van zelfstandige screeners die rechtstreeks door de pathologen worden betaald, terwijl andere laboratoria screeners gebruiken die in dienst zijn van het laboratorium. Dezelfde kosten worden dus verschillend behandeld afhankelijk van de manier waarop het laboratorium werkt.

Verder wordt de vrij grote spreiding in kosten algemeen verklaard door een vrij grote heterogeniteit in praxis, gekenmerkt door relatief weinig automatisatie en informatisering en dito standaardisatie.

Deze variabiliteit wordt gedeeltelijk gecompenseerd door de gecorrigeerde aanpak.

Kosten voor machines

Er zijn verschillende manieren om de aankoop van dure machines te financieren:

Leasen: de kosten zijn opgenomen in de operationele kosten (OPEX). Dit verlaagt de machinekosten.

Onderhandse aankoop: aankoop van de machine tegen een voordelige prijs in ruil voor een koopcontract voor reagentia tegen een hogere prijs. Of aankoop van de machine tegen een lage onderhandelde prijs en een koopcontract voor reagentia tegen een lagere prijs. Deze onderhandelingsmethoden hebben een invloed op de verdeling van de kosten tussen bedrijfskosten en machinekosten.

De kost van machines tegenover het aantal prestaties is geen continue functie maar een trapfunctie, zowel in de boekhoudkundige als in de gecorrigeerde benadering.

De beperkingen van de nomenclatuur

Sommige van de uitgevoerde diensten kunnen slechts gedeeltelijk worden gefactureerd vanwege de beperkingen van de nomenclatuur. Ziekenhuizen die de meest complexe gevallen of aanvragen voor second opinion behandelen, kunnen daarom niet altijd alle uitgevoerde diensten factureren. De kosten van deze diensten die niet gefactureerd kunnen worden, worden toch gedragen door het laboratorium.

De kosten van aanpassing aan nieuwe regelgeving en technologische innovaties

Tijdens deze oefening kregen we te horen dat er nieuwe kwaliteitsnormen van kracht waren geworden (met name voor de MDR voor medical devices en de IVDR voor in-vitro diagnostics). Deze nieuwe normen leiden onvermijdelijk tot extra kosten in termen van toestel- en reagentiakosten maar ook in kosten gerelateerd aan kwaliteit zoals documentaire vereisten en het aantal kwaliteitscontroletests die moeten worden uitgevoerd om aan deze normen te voldoen.

Technologische ontwikkelingen, met name digitale pathologie en introductie van AI en de centralisering van analyses, vereisen aanzienlijke investeringen, die niet in deze studie zijn opgenomen en daarom niet in de werkingskosten zijn opgenomen.

Nota ivm digitale pathologie en artificiële intelligentie.

Meermaals werd het voorstel aangeleverd om een nomenclatuurnummer of minstens een tegemoetkoming voor digitale pathologie te voorzien. Echter het digitaliseren van een glaasje, zijnde een cytologie of een histologische coupe, is een proces op een intermediair product van het laboratorium en geen medische verstrekking op zich. Een digitale glaasje is een alternatieve vector of informatiedrager dan een analoge coupe waarop de patholoog een geneeskundige verstrekking uit artikel 32 kan verrichten maar is ze op zichzelf niet. Niettemin vraagt het digitaliseren van glaasjes een significante meerkost ($\pm 8-12\%$ van de omzet) waarvoor op dit moment geen marge op het budget in de laboratoria pathologische anatomie bestaat. Hierdoor wordt nauwelijks geïnvesteerd in digitale pathologie, waardoor geen artificiële intelligentie kan worden ingezet, en waardoor de laboratoria pathologische anatomie het reële risico lopen de digitale trein te missen. De noodzakelijke transitie die de pathologen moeten maken is vergelijkbaar met de transitie van de oude RX clichés die bekeken werden op een negatoscoop naar CT beelden op een computerscherm. Deze (r)evolutie heeft 20 jaar geleden plaats gevonden in de medische beeldvorming, o.a. omdat er middelen beschikbaar waren.

6. Wijzigingen op verzoek van de stuurgroep

Om de resultaten over specialismen heen op een gestandaardiseerde manier te gebruiken, heeft het RIZIV gevraagd om een aantal wijzigingen aan te brengen aan de gepresenteerde resultaten:

1. Verwijdering van waarden die buiten de normale verdeling vallen
2. Voor de gecorrigeerde aanpak : gebruik van machineprijzen van 2019 bij de berekening van de gecorrigeerde werkingskosten en schrappen van waarden die "abnormaal" zijn in vergelijking met de andere centra.
3. Toevoeging van de in 2019 geldende vergoedingen aan de overzichtstabellen
4. Voorzien van overzichtstabellen van de boekhoudkundige en gecorrigeerde werkingskosten
5. Berekening van het deel van de vergoedingen die in 2019 gebruikt werden voor de vergoeding van de directe en indirecte werkingskosten en het deel dat overblijft voor de betaling van de artsen.

Verwijderen van de prestaties met « abnormale » kosten.

Methodologie

Om kosten te definiëren die buiten de normale verdeling vallen, werd op vraag van het RIZIV de Z-score gebruikt:

$$Z = (X - \mu) / \sigma$$

μ = gemiddelde

σ = standaardafwijking

De Z-score geeft de variatie van een waarde in standaardafwijking van het gemiddelde weer. De grens voor de Z-score werd vastgesteld op 2,5. Waarden daaronder of daarboven werden uitgesloten van de oefening.

Resultaten

Na analyse werd besloten om 4 abnormale waarden uit te sluiten van de analyse

Deze waarden werden buiten beschouwing gelaten in de overzichtstabellen voor de werkingskosten en voor de berekening van de gecorrigeerde benadering die is aan het RIZIV verstrekt zijn.

Berekening van de machinekosten volgens de gecorrigeerde aanpak

Het RIZIV heeft gevraagd om de gecorrigeerde benadering uit te voeren met gegevens van hetzelfde jaar, zodat deze kan worden gebruikt in de rest van de hervorming van de nomenclatuur. Daartoe heeft het RIZIV gevraagd om de gecorrigeerde werkingskosten te herberekenen aan de hand van de machineprijzen van 2019.

Methodologie

Aangezien in de gegevens van 2019 niet alle machines waren opgenomen, noch hun eventuele prijzen, besloot Möbius om opnieuw te vertrekken van de gegevens van de initiële gecorrigeerde benadering die de machinekosten van 2023 omvat en om deze machinekosten te "desindexeren" op basis van de indexcijfers van de consumptieprijzen van 2019 en 2023:

jan-19	108,17
jan-23	127,84

Bron : Statbel

Alle machineprijzen in de gecorrigeerde aanpak werden daarom vermenigvuldigd met een factor 0,846136 om de theoretische machinekosten in 2019 te verkrijgen.

Op deze manier omvatten de resultaten aan het RIZIV verstrekt alle bedrijfskosten die door de laboratoria zijn uitgedrukt in de gecorrigeerde benadering met prijzen en tarieven voor 2019.

Berekening van de totale werkingskosten en vergelijking met de gefactureerde bedragen.

Berekening van de totale werkingskosten

De eerste stap was het berekenen van de totale werkingskosten (direct en indirect) met behulp van de KCE-formule (KCE REPORT 380As ratio).

Voor pathologische anatomie is de verhouding tussen directe en indirecte kosten 20,34%.

We nemen dus de totale directe kosten en tellen daar 20,34% bij op om de totale werkingskosten van de laboratoria te bepalen.

Berekening van de ontvangen vergoedingen

We kunnen de ontvangen vergoedingen voor de verschillende uitgevoerde diensten schatten door het aantal gefactureerde diensten te vermenigvuldigen met het bedrag dat daarvoor in 2019 is voorzien.

Deze berekening houdt echter geen rekening met bijkomende vergoedingen.

De totale honoraria (direct + indirect) vertegenwoordigen 79% van de ontvangen honoraria voor de geleverde diensten.

Het percentage dat overblijft om de artsen en medisch assistenten te betalen die deze diensten hebben uitgevoerd, is dus 21%.

7. Colofon

Titel: Herijking van de nomenclatuur – Pathologische Anatomie, eindrapport fase 2.

Auteurs: Sarah Misplon (projectleider, Möbius), Gaëtan Haenecour (consultant, Möbius)